

Aan
de gemeenteraad

Datum 2 april 2024
Zaaknummer 2024-0033223
Betreft Voortgang plan van aanpak Kromhout-Kasperspad

Vergadering van

Portefeuillehouder: Marc Merx
Begrotingsprogramma Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht
Kernteam/Opgave: Wijken - Wijkadvies
Auteur: Robin van Vilsteren
E-mail: re.van.vilsteren@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Lian Falkenburg
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het plan van aanpak Kromhout-Kasperspad. De regie op het plan van aanpak 'Leefbaarheid Kromhout-Kasperspad' ligt bij wethouder Merx. Daarnaast hebben de collegeleden verantwoordelijkheden op de eigen portefeuilles.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

In maart 2021 is het plan van aanpak 'Leefbaarheid Kromhout-Kasperspad' vastgesteld. Wij informeren u (toezegging 210323/T2) tweemaal per jaar over de voortgang van het plan van aanpak 'Leefbaarheid Kromhout-Kasperspad' via een raadsinformatiebrief.

Wat is de te delen informatie?

Het plan van aanpak Kromhout-Kasperspad beschrijft de problematiek binnen het gebied en de beoogde aanpak voor de periode 2020-2024 langs drie pijlers: sociaal, fysiek en veilig. Het plan van aanpak gaf aanleiding voor uw raad om een significante verbetering voor het gebied na te streven in de jaren 2020-2024. Om deze verbetering meetbaar te maken werd de veiligheidsmonitor van de gemeente Dordrecht als algemeen uitgangspunt vastgesteld. In 2019 kreeg Dordrecht als geheel een 7,3 voor 'prettig wonen' van haar inwoners. De Binnenstad van Dordrecht scoorde hierbij een 7,6, terwijl het gebied Kromhout-Kasperspad een 6,0 kreeg. Als doel werd gesteld om eind 2024 hetzelfde leefbaarheidscijfer als de Binnenstad te behalen.

In deze raadsinformatiebrief delen wij de resultaten van het jaarlijkse onderzoek naar de leefbaarheids- en veiligheidsbeleving van bewoners van het gebied. We zijn aangekomen bij het laatste jaar van de looptijd van het plan van aanpak. Daarom nemen we uw raad in deze raadsinformatiebrief ook kort mee in voorbereiding van de evaluatie van het plan van aanpak. Daarnaast informeren wij uw raad in deze brief over de financiële middelen die tot nu toe zijn ingezet en de uitgaven die we nog verwachten na de looptijd van het plan van aanpak.

Resultaten onderzoek leefbaarheids- en veiligheidsbeleving

Voor de start van het plan van aanpak Kromhout-Kasperspad heeft het onderzoekscentrum Drechtsteden (hierna: OCD), een onderzoek[1] gedaan naar de leefbaarheids- en veiligheidsbeleving (0-meting) van bewoners van het gebied. Ook in dit onderzoek houden we drie pijlers aan: sociaal, fysiek en veilig. Om de ontwikkeling binnen deze pijlers te meten, hanteren we een aantal kernindicatoren. De leefbaarheid in zijn algemeenheid meten we langs het

cijfer prettig wonen. Voor de pijler sociaal hanteren we de score sociale samenhang. De pijler fysiek meten we langs de score die buurtbewoners geven voor fysieke verloedering en voor de pijler veilig doen we dit door te kijken naar de score sociale overlast. Uit onderstaande tabel blijkt dat we – in vergelijking met de nulmeting in 2020 – een stijging hebben bewerkstelligd van een 6,0 naar een stabiele 6,7 als het gaat om 'prettig wonen'. De sociale samenhang is constant gebleven in de afgelopen jaren, maar daarentegen zijn de ervaren fysieke verloedering en sociale overlast ieder jaar, gedurende de aanpak, steeds verder afgenomen volgens de resultaten van het OCD.

Tabel 1. de pijlers en indicatoren van het plan van aanpak leefbaarheid Kromhout-Kasperspad (OCD, 2021, 2022, 2023)

Pijler	Indicator	2020[2]	2021	2022	2023
Algemeen	Rapportcijfer prettig wonen	6,0	6,6	6,8	6,7
Sociaal	Schaalscore sociale samenhang (hoe hoger, hoe beter)	-	5,3	5,3	5,3
Fysiek	Schaalscore fysieke verloedering (hoe hoger, hoe meer verloedering)	50%	47%	40%	37%
Veilig	Schaalscore sociale overlast (hoe hoger, hoe meer overlast)	53%	47%	40%	33%

Leefbaarheidscijfer 'prettig wonen'

We zien in zijn algemeenheid dat de metingen naar de leefbaarheid- en veiligheidsbeleving in het gebied Kromhout-Kasperspad op alle kernindicatoren redelijk constant blijven in vergelijking met 2022. Het rapportcijfer dat buurtbewoners geven voor het prettig wonen in de buurt is in 2023 gemiddeld een 6,7. Dit cijfer is de afgelopen drie jaar vrij stabiel, maar is hoger dan in het jaar voorafgaand aan de start van de gemeentelijk aanpak (rapportcijfer 6,0 in 2020). De meest significante verbetering in de leefbaarheid- en veiligheidscijfers zien we in 2021, het jaar waarin de uitvoering van het plan van aanpak onder regie van de aandachtregisseur is gestart. Vergeleken met 2020 (het jaar voorafgaand aan de start van de gemeentelijke aanpak) vinden nu minder buurtbewoners dat de leefbaarheid *achteruit* is gegaan en méér buurtbewoners dat de leefbaarheid *gelijk gebleven* is in het afgelopen jaar.

Pijler sociaal: sociale samenhang

De score sociale overlast is sinds 2020 geleidelijk afgenomen. De score bestaat uit vijf verschillende aspecten. Zes op de tien buurtbewoners (63%) vinden dat buurtbewoners op een prettige manier met elkaar omgaan; één op de zes (15%) vindt van niet en één op de vijf (20%) is hier neutraal gestemd over. De meningen zijn verdeeld over de gezelligheid en onderlinge behulpzaamheid in de buurt. Drie op de tien buurtbewoners vinden dat dit wel aan de orde is (29%), maar een vrijwel even grote groep vindt juist van niet (35%). Eenzelfde verdeeldheid zien we voor de mate waarin buurtbewoners aangeven veel contact te hebben met elkaar. Net zoals de indicatorscore voor sociale samenhang, verschilt ook de score op de onderliggende aspecten van sociale samenhang niet noemenswaardig van 2022. Daarom zetten we in 2024 verder in op het versterken van de sociale samenhang door gebruik te maken van de 'Verbindingskamer'. Deze externe partner verbindt vanuit een proactieve benadering bewoners en bewonersgroepen. Zo gaan zij huis aan huis in gesprek met bewoners, bevorderen zij zelfredzaamheid en leggen zij lijnen tussen bewoners en professionals.

Pijler fysiek: fysieke verloedering

In 2023 ervaart (ruim) één derde van de buurtbewoners veel fysieke verloedering; in 2020 was dat nog de helft van de buurtbewoners. De schaalscore 'veel fysieke verloedering' geeft het aandeel inwoners weer dat zelf veel overlast ervaart van rommel op straat, bekladding van muren, gebouwen en/of vernieling van straatmeubilair. Vier op de tien buurtbewoners ervaren zelf veel last van minimaal één van deze drie vormen van fysieke verloedering. Hiermee komt de fysieke verloedering overeen met vorig jaar, maar is nog steeds ieder jaar een geleidelijke afname zichtbaar sinds 2020.

Pijler veilig: sociale overlast

De schaalscore 'veel sociale overlast' geeft het aandeel inwoners weer dat zelf veel overlast ervaart van buurtbewoners, rondhangende jongeren, dronken mensen op straat, mensen die op straat worden lastiggevallen en drugshandel en -gebruik. In 2020 ervaarde 53% van de buurtbewoners overlast van één van deze vijf vormen van sociale overlast. In 2023 is dit percentage afgenomen naar 33%. Hiermee verschilt de sociale overlast weinig met die van vorig jaar, maar zien we sinds 2020 wel een duidelijke afname. Ook het gevoel van onveiligheid is de laatste drie jaar stabiel, na een flinke verbetering in 2021. In 2023 voelt één op de drie buurtbewoners (36%) zich wel eens onveilig in de eigen buurt; in 2020 betrof dit nog de helft van de buurtbewoners. Net als bij het ervaren van fysieke verloedering geldt ook voor sociale overlast dat sprake is van een behoorlijke afname ten opzichte van vorig jaar én de start van de aanpak.

Maatregelen in de buurt

Gedurende de looptijd van het plan van aanpak hebben we diverse maatregelen toegepast in de buurt om de overlast te verminderen. Enkele voorbeelden hiervan zijn de inzet van cameratoezicht, extra inzet op het verwijderen van zwerfafval en de inzet van een beveiliging bij het Leger des Heils. De beheer(s)maatregelen die in 2023 het meest *zichtbaar* waren voor buurtbewoners, zijn het cameratoezicht (63%) en de inzet op het verwijderen van zwerfafval (59%). Buurtbewoners vinden vooral de volgende maatregelen *effectief* in het verminderen van de overlast: de inzet op het verwijderen van zwerfafval (55%) en de inzet/zichtbaarheid van de beveiliging van het Leger des Heils (74%), aandachtsregisseur (66%), politie (65%) en handhaving (58%). Vier op de tien buurtbewoners zien graag dat er aanvullende beheermaatregelen worden genomen. Zij noemen vooral meer toezicht en strengere handhaving, waarbij sommigen specifiek aandacht vragen voor het terugdringen van drugshandel en -gebruik. Ook willen buurtbewoners meer aandacht voor het schoonhouden van de buurt.

[1] De volledige onderzoeksresultaten van het onderzoek zijn bijgevoegd in de bijlage.

[2] Het plan van aanpak is in 2021 gestart. Daarom hanteren we het leefbaarheidscijfer 2020 als 0-meting.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

In juni 2024 wordt gestart met de evaluatie van het cameratoezicht in dit aandachtsgebied. Daarnaast loopt het volledige plan van aanpak Kromhout-Kasperspad dit jaar af. Daarom zijn we gestart met de voorbereidingen voor een interne en externe evaluatie van het plan van aanpak. De evaluatie start volgend kwartaal en laten we uitvoeren door een externe partij. De evaluatie moet een beeld geven hoe de aanpak is verlopen, wat we hebben bereikt en wat we hiervan kunnen leren. Daarnaast moet duidelijk worden of en zo ja, in welke vorm, we de ambtelijke inzet voor deze buurt moeten borgen. Bij deze evaluatie betrekken we zowel interne als externe samenwerkingspartners. Denk aan partijen als het bewonersplatform, het actiecomité, buurtwerk, politie, Leger des Heils en Trivire. Ook de evaluatie cameratoezicht biedt input voor onze evaluatie. Eind Q3 2024 ontvang u de resultaten van de evaluatie op basis waarvan wij een voorstel zullen doen voor een eventuele vervolgaanpak. Hierover zullen we met uw raad in gesprek gaan.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De raad heeft via de kadernota een bedrag van € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de periode 2022 tot en met 2024 voor het plan van aanpak 'Leefbaarheid Kromhout-Kasperspad'. In de meerjarenbegroting van het plan van aanpak is een kostenverdeling opgenomen voor activiteiten op het gebied van fysiek, sociaal en veilig. De onttrekking aan de reserves is zowel in 2022 als in 2023 lager dan begroot. Hieronder is een tabel weergegeven met de oorspronkelijke begroting en de daadwerkelijke onttrekking van de middelen per jaar.

Tabel 2. Overzicht van de begrote- en daadwerkelijke uitgaven over de jaren 2022, 2023 en 2024

Uitgaven	2022	2023	2024
Begroot	€ 512.640	€ 492.640	€ 492.640
Daadwerkelijk	€ 343.460	€ 281.700	-

De lagere onttrekking uit de reserves wordt grotendeels veroorzaakt doordat een aantal fysieke projecten waar geld voor is gereserveerd gedurende de periode 2021-2024, nog niet uitgevoerd kan worden. Dit heeft te maken met grootschalige (bouw)projecten in de buurt. De realisatie van

het woningbouwproject op de hoek Kromhout-Warmoezierspad is afgerond: de woningen zijn in gebruik genomen. Pas na de sloop- en nieuwbouw op de voormalige Yulius-locatie Kasperspad en de herinrichting van het Kromhout, kunnen deze fysieke ingrepen uitgevoerd worden. We hebben het dan over de aanleg van een verkeersdrempel Kasperspad en over de ontwikkeling van een inclusieve speel- en ontmoetingsplek. De vergroening van het Kromhout nemen we mee in de herinrichting van het Kromhout, na afronding van het rioleringsproject. Daarnaast zijn we met bewoners aan het onderzoeken hoe we de Sint Jorisweg kunnen vergroenen, naar aanleiding van het bewegend bos dat daar heeft gestaan. De uitvoering hiervan is afhankelijk van het lopende participatietraject met bewoners en het plantseizoen voor bomen.

De bewoners van Kromhout-Kasperspad hebben aangegeven veel waarde te zien in een inclusieve speel- en ontmoetingsplek. De inrichting hiervan pakken we samen met de buurtbewoners op. De hierboven genoemde fysieke projecten zijn ingebracht door de buurtbewoners, waar we dan ook na de looptijd van het plan van aanpak uitvoering aan zullen geven. Dit kan wanneer het grootschalige project op de voormalige Yulius-locatie afgerond is. Deze ontwikkelingen krijgen een plek in het gebiedsprogramma centrum, waar de gebiedsmanager regie op houdt. Daarnaast hebben we een tijdelijke buurtkamer gerealiseerd, die tot en met 2026 gefinancierd is. Op deze manier is deze sociale voorziening in de buurt langer geborgd dan de looptijd van het plan. We hebben in de periode 2020-2024 veel geïnvesteerd in dit gebied, waarbij de buurtkamer een belangrijke ontmoeting- en uitvalsplek voor gemeente en haar partners is. Het behoud van de buurtkamer maakt dat we ook na de looptijd van het plan nog vinger aan de pols kunnen houden. Dit betekent dat we een deel van de financiële middelen in de reserve pas na de looptijd van het plan van aanpak zullen benutten. We verwachten daarnaast dat we de komende jaren nog te maken krijgen met initiatieven in de buurt waar we financiële middelen uit de reserve voor nodig hebben.

Acties	Gereserveerde middelen 2025-2026
Aanleg verkeersdrempel Kasperspad	€ 25.000
Ontmoetingsplek en speeltuin	€ 100.000
Vergroening Kromhout en Sint Jorisweg	€ 30.000
Buurtkamer tot en met 2026	€ 150.000

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Raadsinformatiebrief reactie op motie M7 Plan van Aanpak Leefbaarheid omgeving Sint Jorisweg, Kromhout, Vriesestraat, Vrieseplein en Kasperspad.](#)

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

A.W, Kolff
burgemeester